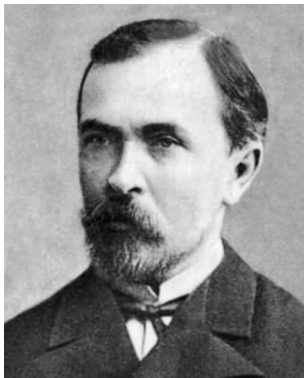

Р. І. Доценко

Косач Петро Антонович

КОСАЧ Петро Антонович (20. 12. 1841 (01. 01. 1842), м. Мглин Черніг. губ., нині Брян. обл., РФ – 02. 04. 1909, Київ) – правознавець, громадський діяч. Брат [О. Косач](#), чоловік [Олени Пчілки](#), батько [М. Косача](#), [Лесі Українки](#), [О. Косач-Кривинюк](#), [І. Косач-Борисової](#), дід [Ю. Косача](#). Походив із дворян. роду, який, за одними даними, вів свій початок від серб. намісника Боснії і Герцеговини С. Косача, за ін. – від козаків або міщан м. Стародуб (Черніг. губ., нині Брян. обл.). Після смерті матері від 1848 виховувався під опікою її старшої сестри. Навч. у Черніг. гімназії. 1859 вступив на матем. факультет С.-Петербур. університету, однак через рік перевівся на правничий. За участь у студент. заворушеннях виключений з 2-го курсу. 1864 закін. Університет св. Володимира у Києві зі ступ. канд. законодавства. Від 1865 – секр. Київ. губерн. присутствія у селян. справах; від 1866 – голова Новоград-Волин. з'їзду мирових посередників; від 1878 – голова Луцько-Дубен. з'їзду мирових посередників; від 1886 – голова Луцько-Дубен. повіт. присутствія у чиншових справах; від 1891 – голова Ковел.-Володимир-Волин. з'їзду мирових посередників. Був також чиновником з особл. доручень у селян. справах при Київ., Поділ. і Волин. генерал-губернаторі (1902). Від часу навч. у Києві брав участь у роботі «Громади», до якої входили М. Лисенко (видав влас. коштом перший збірник його пісень), М. Драгоманов, К. Михальчук, В. Антонович, П. Житецький, О. Левицький та ін. Працював у неділ. школах для дорослих, друкував «метелики» (популярні україномовні книжечки для народу), записував укр. пісні та думи. Фінансував більшість видань творів своїх рідних (виступав їхнім першим критиком), а також низки укр. часописів і альманахів.

Рекомендована література

1. Борисюк Т. Трагедія великого роду // ЛУ. 1991, 1 серп.;
2. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Л., 1999;
3. Косач Петро Антонович (до 170-річчя від дня народження): Рекомендов. бібліогр. список літ-ри. Лц., 2012.

Бібліографічний опис:

Косач Петро Антонович / Р. І. Доценко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-5496>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).